

ФОРМУВАННЯ СПОСОБУ ВЗАЄМОДІЇ НАЗЕМНИХ ТА ПОВІТРЯНИХ ВОГНЕВИХ ЗАСОБІВ

Шкурат Б.Ж.

*Національний університет оборони України
імені Івана Черняхівського, м. Київ*

Аналіз досвіду російсько-української війни підкреслив актуальність питань необхідності спільного застосування наземних та повітряних вогневих засобів зокрема при веденні протиповітряної оборони, яке здійснюється під керівництвом відповідного командувача та потребує від нього обґрунтованого прийняття рішень щодо вибору способу їх взаємодії в динаміці бойових дій, що не в повній мірі реалізується сучасними автоматизованими системами управління. Враховуючи швидкоплинність змін обстановки, особливо під час ведення сучасної збройної боротьби, існує потреба в автоматизації підтримки прийняття рішень командувача в тому числі на спільне застосування різномірних вогневих засобів.

В доповіді запропоновано удосконалену методику оцінювання поточної ефективності спільних дій наземних та повітряних засобів протиповітряної оборони, застосування якої дозволяє сформулювати спосіб їх взаємодії. Для удосконалення проаналізовано та враховано переваги та недоліки існуючих багатокритеріальних підходів до оцінювання ефективності протиповітряної оборони, основних положень менеджменту та прийняття рішень у конкурентному середовищі, зокрема петлі Бойда, застосовано метод дерев прийняття рішень, та введено критерії для вибору оптимального рішення.

Зокрема, запропоновано з усього набору наявної інформації враховувати лише ті фактори, які можуть найбільш суттєво впливати на виконання завдання в залежності від його виду, проміжку часу ведення бойових дій, а також рівня підпорядкованості підрозділу. Також для економії часу доцільно застосовувати базу знань, яка буде наповнюватись за рахунок прийнятих раніше вдалих рішень, які в залежності від ситуації можуть бути застосовані цілком або “блоками”.

На відміну від існуючих, розглянута методика враховує розподіл вогневих засобів протиповітряної оборони на початок бойових дій, розміри та особливості поточної зони їх спільних дій, наявні при цьому ризики, ресурси, бойові можливості, втрати і витрати озброєння та засобів ураження тощо, розраховує ефективність спільних дій для різних варіантів розподілу зусиль вогневих засобів, що в результаті надає можливість формувати спосіб їх взаємодії в масштабі часу, наближеному до реального.

Для інтеграції удосконаленої методики в існуючі або перспективні системи підтримки прийняття рішень (спеціальне програмне забезпечення), доцільно конкретизувати та алгоритмізувати окремі її елементи, підібрати адекватні показники та математичний апарат для оцінювання результату спільного виконання завдань взаємодіючих сил та засобів, можливих при цьому ризиків, а також розподілу наявних ресурсів.